

FARSKÝ HLÁSNÍK

FARSKÝ INFORMAČNÝ LIST

JÚN 2019

SVÄTÍ KOŠICKÍ MUČENÍCI

Cesta k blahorečeniu

V súvislosti s procesom beatifikácie a kanonizácie po otvorení kauzy v roku 1855 prebehla identifikácia pozostatkov Košických mučeníkov. Tie sa nachádzali na tzv. spoločnom chóre, ako ho nazývali uršulínske mníšky, čiže na jedinom mieste, kde sa vysluhovali sviatosti. Toto miesto bolo vysunuté z klauzúrnej chodby v priestore sakristie, kde stála cínová truhla dlhá asi päť stôp, široká pol-druha stopy a rovnako vysoká. Po všetkých štyroch bočných stranách truhly boli (a sú) zobrazené levie hlavy s krúžkami usposobenými na prenášanie.

Na zasadnutí uhorskej biskupskej konferencie 27. februára 1896 biskup zo Stoličného Belehradu (Székesfehérvár) Filip Steiner (1890 – 1900) predložil návrh, aby boli Traja košickí mučeníci blahorečení počas slávenia uhorského milénia v roku 1896. Mal to byť tromf biskupského zboru v kultúrnom boji s liberálnou uhorskou vládou, no biskupská konferencia v tomto smere nevyvinula žiadne výraznejšie úsilie. Košických mučeníkov blahorečil až pápež Pius X. v Ríme 15. januára 1905. Za Košické biskupstvo bol prítomný svätiaci biskup-koadjútor s právom nástupníctva Mons. Augustín Fischer-Colbrie.

Dňa 21. augusta 1905 sa uskutočnilo prvé väčšie prerozdelenie ostatkov Košických mučeníkov. Časť z horných ramien každého mučeníka bola zaslaná do Ríma, menšia časť do Košíc do premonštrátskeho (pôvodne jezuitského) kostola, malú časť dostal košický biskup, ktorý ich umiestnil vo svojej kaplnke v biskupskej rezidencii. Lebky a niekoľko hnátov blahoslavených jezuitov sa dostali do jezuitského kostola v Trnave a kanonikova lebka s niekoľkými hnátmi do katedrály v Ostrihome. Ostatné kosti ostali v cínovej rakve u uršulínok. Pri 300. výročí smrti v roku 1919 sa ďalšie relikvie dostali do košickej katedrály. Keď v roku 1923 po kňazskej zbierke zhotovili vôbec prvý oltár zasvätený Košickým mučeníkom, relikvie umiestnili doň a po elektrifikácii katedrály ich osvetlili viacerými žiarovkami; oltár stojí v Dóme svätej Alžbety v Košiciach dodnes. Oltár je zhotovený v neogotickom slohu a je jeden z mála takýchto neoslohových oltárov zhotovených priamo na Slovensku, v tomto prípade v Banskej Štiavnici. V roku 2015 bol oltár – opäť po kňazskej zbierke – zreštaurovaný.

Cesta ku kanonizácii

Po vydaní apoštolskej konštitúcie *Divinus perfectionis magister* (25.1.1983) pápežom Jánom Pavlom II. o novom zákonodarstve v kanonizačných procesoch v Košickom biskupstve spontánne vznikla iniciatíva, aby boli Košickí mučeníci kanonizovaní. Záujem o nich sa prejavil v článkoch publikovaných v Katolíckych novinách, intenzívne sa o nich rozprávalo na diecéznych rekolekciách v jednotlivých dekanátoch biskupstva a viac sa o nich kázalo. Táto iniciatíva pokračovala i v nasledujúcich rokoch. Počas 80. výročia beatifikácie (1985) sa v Košickej diecéze ešte intenzívnejšie pripomínal odkaz Troch košických mučeníkov. Na kňazských rekolekciách sa čítali prednášky o mučeníkoch, ktoré boli zostavené pre túto príležitosť a boli nielen historické, ale aj teologicky a duchovne fundované, čo kňazov v totalitnej dobe mimoriadne povzbudilo. Rok 1989 bol opäť zasvätený Košickým mučeníkom, lebo uplynulo 370 rokov od ich smrti.

Pokračovanie na ďalšej strane

NÁRODNÝ POCHOD ZA ŽIVOT 2019

„ Dar života, ktorý Boh Stvoriteľ a Otec zveril človeku, ho vyzýva k tomu, aby si uvedomil jeho neoceniteľnú hodnotu a prijal zaň zodpovednosť. Tento základný princíp sa musí stať stredobodom úvahy, aby sme mohli objasniť a rozriešiť morálne problémy, ktoré súvisia s umelými zásahmi do začínajúceho sa života a do procesov plodenia. “ (Donum vitae)

Všetky poznatky modernej genetiky a biológie svedčia, že ľudské embryo je už od počatia ľudskou bytosťou. Od rodičov dedí novú genetickú výbavu a je obdarené individualitou. Ľudské embryo je teda bytosť, v ktorej je prítomný princíp jeho ďalšieho rozvoja, rovnako ako vo všetkých živých bytostiach.

Jednou z ďalších metód, na ktoré Cirkev poukazuje, pretože ničia počatý život, je predimplantačná genetická diagnostika. Ide o techniku selektovania embryí používaných na umelé oplodnenie s cieľom zamedzenia implantovania takého embrya do tela matky, ktoré by mohlo byť postihnuté určitým ochorením, alebo ktoré bude mať istú genetickú danosť. Zámerom tejto diagnostiky je teda odhaliť choré embryá a zničiť ich. To je na etickej úrovni to isté, čo potrat. Pre rodičov alebo aj súrodencov je zničenie embrya mimo tela matky zdanlivo menej hrozné, než zabitie dieťaťa v priebehu tehotenstva, pretože sa emocionálne tak hlboko nespájajú s embryom ako by sa spájali s niekoľkomesačným dieťaťom tehotnej matky. Aj keď si to však nemusia uvedomovať, po morálnej stránke je to to isté zabitie. Ignorovanie pravdy týkajúcej sa nejakého skutku nás však neoslobodzuje od jeho dôsledkov.

Prostredníctvom umelého oplodnenia mimo tela matky sa vytvorí viacero embryí, ktoré sa nechajú rozvíjať až do 8-bunkového štádia. Potom sa z každého embrya odoberú jedna alebo dve bunky, ktoré sa potom analyzujú, aby sa zistilo, či dané embryo nie je nositeľom nejakej choroby. Embryá, ktoré nie sú postihnuté nijakou anomáliou, sú potom vložené do tela matky. Ak sú viaceré z embryí zdravé, dajú sa zmraziť. Tie, ktoré nespĺňajú dané kritériá, sú zničené alebo použité na výskum.

Absurdnosť ľudí, budúcich rodičov však vedie až tak ďaleko, že pri umelom oplodnení chcú priviesť na svet tzv. "dizajnové dieťa". Pomocou predimplantačnej genetickej diagnostiky si vyberajú dieťa s konkrétnymi genetickými danosťami napr. s určitým pohlavím, farbou očí. Ponuky predimplantačnej diagnostiky sa stále viac rozširujú. Odporúčajú dokonca rodičom, ktorí dokážu normálnym spôsobom počať dieťa, aby použili aj oni umelé oplodnenie mimo tela matky a vybrali si dieťa so želanými genetickými vlastnosťami. Sú zástancami ideológie tzv. transhumanizmu, ktorý vznikol v 90-tych rokoch minulého storočia v USA. Podľa nej veda a technológia dokážu zlepšiť fyzické a mentálne vlastnosti človeka, čím vznikne nový, lepší ľudský druh.

<https://milujemzivot.sk/project/predimplantacna-geneticka-diagnostika/>

Odvtedy sa všetok klérus pravidelne na sviatok Košických mučeníkov schádza zvyčajne v katedrále na celodiecéznych rekolekciách; okrem Zeleného štvrtka a sviatku patróna biskupstva svätého Ondreja ide o tretie takéto spoločné stretnutie kléru so svojim biskupom. Košickí mučeníci sú v Košickej arcidiecéze mimoriadne obľúbení. Po páde totality ku cti (vtedy ešte blahoslavených) Košických mučeníkov bolo postavených niekoľko nových kostolov v lokalitách: Pusté Čemerné (1969), Fričovce (konsekrovaný 28.8.1994), Humenné – Sídliisko III (konsekrovaný 6.8.1995), Košice – Nad jazerom (konsekrovaný 25.6.1995), Stanča (konsekrovaný 10.8.1997), Stretava (konsekrovaný 10.8.2003), kaplnka v Žalobíne, bočný oltár v Kurime, kaplnka univerzitného pastoračného centra v Košiciach. V Ždani bola základná škola pomenovaná po Košických mučeníkoch, takisto spojená škola na Čordákovej ulici v Košiciach, základná škola a materská škola v Krásnej nad Hornádom nesie meno Mareka Križina, na mnohých miestach boli zhotovené ich obrazy, nástenné maľby, rezby, mozaiky, vitráže, napr. v Bratislave – (jezuitskej) teologickej fakulte, Humennom – Kostole Všetkých svätých, Poproči, Nižnom Medzeve, Richvalde, Turanoch nad Ondavou; oltáre, plastiky a obrazy na viacerých miestach Slovenska.

Od smrti Košických mučeníkov existovali snahy o ich kanonizáciu, ani tu sa však čas nenáhlil. V roku 1987 košický ordinár Štefan Onderko poveril predsedu zboru ordinárov Slovenska Mons. Jozefa Feranca, aby oficiálne požiadal Svätú stolicu o svätorečenie. V roku 1992 v tejto záležitosti navštívili Kongregáciu pre kauzy svätých kňazi Anton Bagin a Stanislav Stolárik. Košický biskup Mons. Alojz Tkáč 27. decembra 1994 predstavil zástupcom košického presbytéria rozsiahlu správu o úcte Košických mučeníkov so žiadosťou o svätorečenie, ktorú odoslali do Ríma po Novom roku 1995. Boli známe aj nové zázračné uzdravenia na príhovor Košických mučeníkov, ktoré boli zdokumentované len jednoduchým písomným svedectvom dotknutých. Kongregácia pre kauzy svätých 10. apríla 1995 rozhodla v prospech svätorečenia. V nedeľu 2. júla 1995 pápež Ján Pavol II. druhýkrát navštívil Slovensko a teologický zenit jeho vizitácie bola práve kanonizácia Troch košických mučeníkov Marka Križina, Melichara Grodeckého SJ a Štefana Pongráca SJ v Košiciach, teda v meste, kde položili život za katolícku vieru a vernosť pápežovi. Dodnes je to jediná kanonizácia vykonaná na slovenskej pôde v novodobých dejinách.

prof. PhDr. ThDr. Peter Zubko, PhD.

ZO ŽIVOTA FARNOSTI A CIRKVI

Stav finančných prostriedkov k 31. 5. 2019:

Stav na účtoch	30 904,33 €
Stav v pokladni	1 293,99 €
Spolu	32 198,32 €

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Parchovany pre vnútornú potrebu.

Za vydanie zodpovedá správca farnosti s redakčnou radou. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov a nezodpovedá za prípadné porušenie autorského zákona.
Kontakt: telefón - 0948 702 271,

Skutočné náklady na jeden výtlačok sú 0,12 €.

PROGRAM SVÄTÝCH OMŠÍ JÚN 2019

Dátum	Deň	Miesto	Čas	
01.06.	sobota	PA	18:00	
02.06.	7. veľkonočná nedeľa	BO	08:00	
		PA	09:30	
03.06.	pondelok	PA	18:00	
04.06.	utorok	BO	18:00	
05.06.	streda	PA	18:00	
06.06.	štvrtok	PA	18:00	
07.06.	piatok	BO	17:00	
		PA	18:00	
08.06.	sobota	PA	15:00	
09.06.	Slávnosť zoslania Ducha Svätého	BO	08:00	
		PA	09:30	
10.06.	pondelok	PA	18:00	
11.06.	utorok	BO	18:00	
12.06.	streda	PA	07:30	
13.06.	štvrtok	PA	18:00	
14.06.	piatok	PA	18:00	
15.06.	sobota	BO	18:00	
16.06.	11. nedeľa v období cez rok Slávnosť Najsvätejšej Trojice zbierka na opravu farského kostola	PA	08:00	
		HR	10:30	
		svätá liturgia	BO	11:00
17.06.	pondelok	PA	18:00	
18.06.	utorok	PA	18:00	
19.06.	streda	PA	07:30	
20.06.	štvrtok Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi	BO	17:00	
		PA	18:00	
21.06.	piatok	PA	18:00	
22.06.	sobota	PA	18:00	
23.06.	12. nedeľa v období cez rok	BO	08:00	
		PA	09:30	
24.06.	pondelok Slávnosť narodenia svätého Jána Krstiteľa	BO	17:00	
		PA	18:00	
25.06.	utorok	PA	18:00	
26.06.	streda výročie konsekrácie farského kostola	PA	18:00	
27.06.	štvrtok	PA	07:30	
28.06.	piatok Slávnosť Najsvätejšieho Srdca Ježišovho	BO	17:00	
		PA	18:00	
29.06.	sobota Slávnosť svätého Petra a Pavla	BO	08:00	
		PA	09:30	
30.06.	13. nedeľa v období cez rok	DV	08:00	
		svätá liturgia	PA	08:00
			PA	09:30
			BO	11:00

Program sv. omší je iba orientačný pre dopredu nepredvídané okolnosti. Rozhodujúce sú oznamy, ktoré sa čítajú a zverejňujú po nedeľnej svätej omši.